

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota,

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 360 Lel.

Fél évre ... 180 Lel.

Negyed évre ... 90 Lel.

Havonta ... 30 Lel.

Hirdetések díjszabás szerint
vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Szeretet és kultúra.

Egyszerű és világos szavakkal szól papjaihoz a csanádi egyházmegye püspöke: dr. Glattfelder Gyula és mégis úgy hangzanak ezek a szavak nekünk, mint ritkán hallott és magasztos szózat szavai. Nem akar mást, csak szeretetet, nem akar mást, csak azt, hogy szűnjék meg a gyűlölködés, nem akar mást, csak azt, hogy műveljék az emberpalántáknak, a gyermekeknek a lelkét. Csak ennyit akar a püspök, aki hiszi, hogy ezek boldogítani fogják az embereket és mi is hisszük, hogyha sikerül valóra váltania kívánságait, akkor egyházmegyéjének minden lelke áldani fogja törekvéseért. A püspök hosszú és sok oldalra terjedő pásztorlevele, amit most papjaihoz intézett két szóban összegezhető: szeretet és kultúra! Törhetetlen hittel írta pásztorlevelének minden sorát erősen reménykedve abban, hogy a lelkű arcú világ néhány százezer emberét sikerül majd megjavítani és ezzel a sorukat is jobba tenni. A pásztorlevelél néhány kiemelkedő részletét kivonatolva itt közöljük:

— Kimondhatatlan örömmel és reménységgel töltötték el a hívők millióit a Szentatya első körleve-

lének szavai. A Szentatya szózatának alap gondolata a béke.

Ennek uralkodni kell szíveinken, hogy az Ur által hirdetett osztály és nemzetközi szent törvény: „Ti pedig mindnyájan testvérek vagytok” olyformán hasson át, hogy megszeressük egymást.

— Rajta leszünk, hogy szóval és példával a béke apostolaiként a megértés, kölcsönös bizalom és segíteni akarás nemes csiréit ültessük az elvadult s ellenségek-ként szemben álló testvérek lelkébe.

— A háború és forradalom talán seholsem okozott oly fájdalmas pusztulást, mint az ifjuság lelkében. A fegyelmetlenségnek és munkakerülésnek, tiszteletlen-

ségnek és tisztátalanságnak szelme talán sohasem ragadta az embereket annyira magával, mint a közelmúlt katasztrófális esztendő alatt. Ne elégedjenek meg Tiszteendő Papjaim a hittanórák pontos betartásával, hanem lelket iparkodjanak és lelkesedést az ifjuság közé vinni. S emellett ne csak tanítsunk, hanem szeretettel neveljünk és vigasztaljunk is. Ezenfelül, akkor és ahol csak lehetséges törekedjünk eszközöket találni, amelyekkel enyhülést nyújthatunk a nyomorban vergődő társadalmi osztályok gyermekeinek.

A katolikus népiskolák oly nagyfontosságú és gyakran oly kevéssé értékelt ügy papjaim legfokozottabb érdeklődését kell, hogy kiváltsa. Megszoktuk, hogy katolikus iskoláink számára az államtól várjuk mindent, mely védő palástját a multban, — mint minden katolikus intézményre — úgy iskoláinkra is szeretettel ráborította. Ez a gond nélküli kényelmes állapot megszűnt, ahol a másvalású állam nem tartja kötelességének a katolikus tanügyet Istápolni. Egyházmegyéinknek nincsenek olyan alapjai, amelyek nagy vállalkozások költségeit fedezni képesek volnának — de alapok a mai pénzüviszonyok között intézeteket

fenntartani egyáltalán képtelenek is — az egész nép kulturáját érdeklő mozgalmak csak az egész nép erejével biztosíthatók.

— Habozásra idő nincsen, mert ha ez év május végéig nem lesz egészen nyilvánvaló, hogy a hitközségek hajlandók az intézményeinket fenntartani, akkor minden tervezgetésről le kell mondani és az intézeteket részben be kell zárni, részben kegyelemre kiszolgáltatni. A püspökségnek székhelye körül volt anyagi forrásai tudvalevőleg elvesztek és csak súlyos kötelezettségei maradtak meg. A hitközségek megalakítását szükségessé tessük egyházaink mostoha viszonyai is. Csak arra akarjuk rámutatni, hogy a főkegyuraság az új államokban megszűnt. De még közvetlenebbül érintő fájdalom tény, hogy a magánkegyuraságok is az agrárreformmal összeomlottak, az egyházi alapok pedig foglalások következtében az egyházzal szemben kötelességeiket teljesíteni nem képesek. Számítalan kérés, a jogoknak szép és kemény szóval való szüntelen szorgalmazása hiábavaló. A hatalomra nem számíthatunk — önmagunkon kell segíteni. Most nem elég beírni a püspöknek, hogy a templom összeomlik, a plébániaépület lakha-

A csodák városa.

(Tőzsdén keresi meg mindenki a kenyérre szükséges milliókat.)

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Berlinben most minden második ember Vates. Mindegyike megjósolta a kétségbeesítő, lesújtó jövőt a márka halálusáját, az ötszámjegyű dollárkurzust, egyszóval mindazt, amit úgy szoktak kifejezni, hogy: Wien. Németország bizony maholnap ténylegesen ott tart, ahol Ausztria, a valutája ma még kétszeresét éri az osztrák koronának, de talán csak napok kérdése és megérjük azt a furcsaságot, hogy a két valuta egyenlő értékű, illetve egyenlően értéktelen lesz.

A világháború befejezése óta sok mindent megszokott az ember. A fantasztikumok korát éljük és már semmi fölött sem csodálkozunk. De a minden képzeletet fölmúló csodák néha mégis csak ellensúlyozódtak egy-egy realitással. Ilyen realitás, ilyen „greifbar” valami volt Németország, a maga

hatvanmilliónyi lakosságával, gazdag szénbányáival, ipartelepeivel, csodálatosan fejlett ipari és kereskedelmi kulturájával. Minden vesztése mellett, a versaillesi szerződés ellenére is, mégis csak hatalmas erőt képviselt. A legtöbbet és a legjobban termelő nép maradt és ha a természetadta kincseit lassankint el is veszik, tudását, szorgalmát, kitartását és szervező erejét — a legmagasab fokon álló kulturáját még sem lehet elvenni tőle. És ime, ugylátszik mégis elvették tőle! A német pénz a dollárnak harmincezred részét éri — a koldusnak nem illik száz márkánál kevesebbet adni.

Egyébként alig látni már koldusokat. Ez az üzletág a valutamizériák miatt egészen lejárt magát. Végre is a koldus nem írhatja elő a jószívű adakozónak, hogy mit adjon, a jószívű adakozó viszont nem számíthatja ki az óránként változó newyorki paritás alapján, hogy mennyivel illik többet adni a koldusnak. A koldusok ezért asztrájkba léptek. Illetve pá-

lyát változtattak. Kint maradtak továbbra is az utcán, csak hogy már nem molesztálják a járókelőket, hanem összegyűjtik a hulladékot. Vasat, rezet, újságpapírt, dugót, cigarettavégeket stb. gyűjtenek s ma minden árunak meg van a bőséges „Absatzgebietje”. Mi várhat már egy olyan országra, ahol még koldulni sem érdemes.

A kolduláson kívül azonban minden mást érdemes „csinálni”. Olyan üzleti konjunktúra Bécs leghausseosabb idejében sem volt, mint amilyen most itt van. A pénz röpköd a levegőben, az emberek milliókat keresnek — és napról-napra szegényebbek lesznek. A berlini tőzsde, hogy igen enyhe hasonlattal éljünk, valóságos bollandok-háza. Békébe egy hónap alatt nem fordult elő annyi kötés, mint mostanában egy szürke tőzsdenapon. Az utcaseprőtől a nagykereskedőig, mindenki papírokat vásárol. A fixfizetéses alkalmazott és a kereskedő egyaránt kénytelen minden készpénzét stabil értékekbe fektetni, mert a rohamos pénzelértéktelenedés mellett tönk-

remegy. Az elseji fizetéséért mindenki papírt vásárol és ha csak a hónap közepéig tartja, ezzel félmeddig biztosítja, hogy az értékpapíron nyert pénzből megél a következő elsejéig.

A márka elértéktelenedésével az árak is napról-napra emelkednek. Természetesen ma még fizikailag is lehetetlen az árakat oly mértékben fölérőlni, mint ahogy a pénz rosszabodik s az emberek ezt kihasználva egyre vásárolnak. Egy hónap múlva valamennyi üzlet üresen áll majd.

A márkakatasztrófa külső hatásait alig lehet észrevenni. A berliniek már ugyanolyan türelmesek, mint a bécsiek, sőt még türelmeesebbek — egyetlen ablaküveget sem törtek be. Az emberek elkésredettek a Ruhrvidéki megszállás miatt s alig látszanak észrevenni azt a gazdasági katasztrófát, amelybe kerültek. A francia megszállás miatt nemzeti gyászt rendeltek el: tizenegy órára tüsték ki a zárórat s eltiltották a táncolást a nyilvános helyiségekben. A záróra rendelet csak a szegényebb népos-

fatanná vált, mert az általános baj megszüntetésére elégséges segély források teljességgel hiányoznak. Segíteni itt csak a nép tud, s ha egyházi szolgálatot akar, egyházáról gondoskodnia is kell. Kelték fel a hírközönség érdeklődését, azokét, akikért dolgozunk és akikért itt vagyunk."

Kilakoltatásokat

nem enged a törvény.

(Sürgős a barakok felépítése.)

A szükség barakok építésére vonatkozó tervezetet a ma délelőtti tanácsülésen nyújtotta be Herling Gyula városi főmérnök. A tanácsülés magáévá tette az ügyet és ajánlotta a terv sürgős keresztülvételét. A két barakot az Óvár-téren építik fel és mind-egyikben tíz egyszoba-konyhás lakás lesz. A főmérnök terve az volt, hogy a barakok építéséhez a belügyminiszter utólagos jóváhagyása reményében azonnal hozzátörök. Dr. Robu János főpolgármester azonban kijelentette, hogy Georgescu János prefektus a napokban Bucurestibe utazik és a tervet bemutatja a belügyminiszternek, akinek a jóváhagyásával személyesen visszahozza azt Aradra. Így a barakok építése néhány napi késedelemmel megkezdhető. Az Aradi Közlöny munkatársa a barakok építéséről beszélgetést folytatott Herling Gyula városi főmérnökkel, aki a következőket jelentette ki:

— Az utóbbi időben számos kérvény érkezett a városhoz, a melyekben a háztulajdonosok házaik renoválását és új lakrészek építését jelentették be. Egyben az építkezésre való tekintettel engedélyt kértek kilakoltatásokra. Az építészeti bizottság minden esetben szükségesnek tartja a kért építkezések megkezdését, a kilakoltatásokat azonban a város, a törvény értelmében nem engedé-

tályokat érinti, azokat akik egész nap dolgoznak s este egy kissé tovább szeretnének szórakozni. A Kurfürstendam siberjei, a gombamódra szaporodó éjszakai tilos „lokál”-okban vigasztalást találnak a korai záróra miatt. A táncvilág már súlyosabb. Ennek a fele sem tréfa. Inkább kukorica-kenyeret, csak ezt ne. A berlininek úgy kell a tánc, mint ahogy békében a sör kellett neki. Míg ezelőtt nem érezte jól magát, ha négy-öt kriglivel nem csillapította örökösnek látszó szomjúságát, addig most — beteg, ha napi shimmyráját le nem táncolta. A kormány azonban nem ismer kegyelmet és a gyász-rendelet ellen nem lehet apellálni.

Most nyílt meg a földalatti vasút új észak-déli szárnya. Nyolc esztendő óta építik ezt a vonalat s hogy mi minden történt ez alatt a nyolc esztendő alatt Németországban, azt egyetlen kis adat mutatja a legeklatánsabban: az észak-déli földalatti vasútvonal építésére nyolc esztendővel ezelőtt előirányzott összeg nem haladja túl a földalatti villamos mai egy-napi forgalmából befolyt összeget

lyezheti. A háztulajdonosok építési tervét, ami sok üres lakást eredményezne, nem vihetik keresztül, mert a törvény tiltja a kilakoltatásokat. A barakok építése ez-

A numerus clausus teljesen lehetetlen.

Bratianu miniszterelnök az antiszemitizmus ellen. — Diákok memoranduma Jorgához.)

Bucurestiből jelentik: A kormánypárt tegnap este értekezletet tartott, amelyen a miniszterelnök hosszabb beszédet mondott. Bratianu miniszterelnök kijelentette, hogy azért járt az antiszemita diákokkal szemben a legerélyesebben, mert véget akar már egyszer vetni az agitációnak, amely csak az ellenzék malmára hajtja a vizet. A numerus clausus követelése teljesen lehetetlen. Ez nem létezik egyetlen civilizált államban sem — mondotta Bratianu Jonel miniszterelnök. Azt hiszem, hogy a mozagalom idáig való fejlődésében a legfőbb bűnösök az egyetemi hatóságok, amelyek késlekedtek az azonnali közbelépéssel, gyengék voltak és nem teljesítették kötelességüket.

A miniszterelnök ezután a Romániában élő kisebbségek helyzetéről beszélt. Kifejtette, hogy a nemzeti kisebbségek közjogi helyzete a versaillesi békeszerződésen alapul, amelyet a kormány nem hagyhat figyelmen kívül. Bejelentette Bratianu miniszterelnök, hogy a kormány elküldi megbí-

ért vált szükségessé. A két barakban husz család helyezkedhetik el ideiglenesen és a kiürült lakások nem lesznek akadályai az építkezés megkezdésének.

zottaik a csatolt területekre, hogy hallgassák meg a kisebbségek kívánalmait, amelyeket a kormány a lehetőség szerint teljesíteni fog, mert tudatában van annak, hogy Romániának az itt élő polgárok harmonikus együttműködésére szüksége van.

A fővárosi diákok jelentékeny része tegnap memorandumot nyújtott át Jorga professzornak. A memorandumban a diákok azt kérik, hogy a professzor vonja vissza a napokban beadott lemondását. A kérelmet igen sok egyetemi hallgató írta alá. A kamara tegnapi ülésén Psepelinszki arra kérte a kormányt, hogy a bezárt diákokotthonokat a forgalom helyreállításáig újból nyissák meg, mert a tanulók nagy része nem tudja elhagyni a fővárost. Anghelescu közoktatásügyi miniszter megnyugtatta a felszólalót, hogy ilyen értelmű rendeletet már kiadott. Michalache mentelmi jogának megsértését jelenti be. Brands Rudolf szász képviselő pedig a nyugdíjasok ügyében terjesztett elő interpellációt.

Ötszáz ember megmentője

(Knegtmans hollandus tengerészkapitány elmondja a borzalmas öt óra történetét az égő hajó fedélzetén, a nyílt tengeren.)

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Érdekes vendég van most Budapesten, Péter Knegtmans, hollandi hajóskapitány. A kapitány arról nevezetes, hogy a múlt év őszén, nyílt tengeren, az indiai szigetvilág környékén hajózva, olyan tengerészbravúrt vitt végbe, amelyről akkoriban sokat beszéltek és sokat írtak a külföldi nagy világlapok. Elmondta első hajója megmentésének és 456 utas megmenekülésének történetét:

Tűz a nyílt tengeren.

— A hajó, amelynek parancsnoka vagyok, — kezdte — félig haditengerészeti, félig kereskedelmi. Az orrán és a zászlóin ez a felírás: Waymaer van Twist. Állandóan az indiai tengereken cirkálnak, s a nevezetes uton, amelyről szó lesz, Szumatra északi kikötőinek egyikéből, Attiéből hajóztunk ki. A hajón nagymennyiségű kókuszdiót raktároztunk be és összesen 546 utasom volt, európaiak, malájok, japánok, kínaiak, asszonyok és gyerekek. Miután kifutottunk a kikötőből, lementem a raktárakba és mindent pontosan megvizsgáltam; a legnagyobb rendben vagyunk, állapítottam meg. Ez déltájban volt, délután hat óráig nem is történt semmi. Hat óra felé, mikor újra lent jártam a hajó fenekén, füst csapta meg az orromat. Kerestem, hogy honnan jön, de nem tudtam megállapí-

ni. Embereimnek szoltam, hogy ők is vizsgálódjanak, aztán felmentem a szobámba. Egy fél óra múlva egyik maláji katonám ront be rémült arccal és elordítja magát:

— Tűz van, tűz van!

— Gyorsan lerohantam vele együtt a raktárakba, ott voltak már tisztjeim is és hollandi és maláji katonák, de csak füst tödült ki mindenfelől, minden ajtón, minden résen, minden nyíláson, a tüzet nem találtuk. Az embereim kezdtek nyugtalankodni, főleg az okozta a bajt, hogy sem a tüzet, sem az okát nem tudtuk megállapítani. Felhivattam tisztjeimet a parancsnoki hidra, a második tiszt teljesített szolgálatot három maláji katonával. Ők egyáltalán nem tudtak arról, hogy mi történik lent a hajó fenekén.

— Uraim, csak nyugodtak legyünk, akkor meg vagyunk mentve, — mondtam nekik — az utasoknak egyelőre ne szóljunk semmit, mert pánik törne ki, s ez csak akadályozna bennünket a további munkában. Megbizást adtam mindenestre, hogy odalent állandóan locsoljanak mindent. A tűz valahol a felhalmozott áru legfenekén lappanghatott és a füst már nagy felhőkben gomolygott. A mentőcsónakokat elkészítettem, de észrevétlenül, hogy az utasok ne is sejtjenek semmit. Én magam az

utasok közé mentem, derűs arccal, vidáman, mintha minden a legnagyobb rendben volna. Eppen itt időztem az utasok között, amikor a füst betört a harmadik osztályba is. Nem lehetett tovább titkolni semmit, gyorsan megmagyaráztam, hogy mi történt, rendre, fegyelemre és nyugalomra intettem mindenkit.

De a közönség nem hallgatott meg, a rémület kitört és tíz perc alatt borzalmas pánik lett a hajón. A mentőcsónakokat megrohanták, mindenki elsőnek akart be szállni. Erre két felfegyverzett tiszt temet a mentőcsónakok elé állítottam, magam elővettem a revolveremet és ezt mondtam:

— Aki nem engedelmeskedik, nyomban lelövöm! Valahogy lecsillapult az izgalom, sőt a férfiakat rá tudtam venni, hogy segítsenek az oltásban. A tűz terjedt, de még mindig csak füstöt láttunk. Mást egyáltalában nem is lehetett látni csak füstöt, a hajó fenekéről fuldokló embereket hozták fel a fedélzetre, hogy magukhoz térjenek. Aki lábbaállt, ment vissza a fecskendőkhöz.

Minden menthetetlen.

A mentőcsónakokat végső készenlétebe hozattam, magam pedig a harmadik osztályra a fedélzetre mentem az utasok közé. Rettegetes volt, nevetgélnem kellett és anekdotákat meséltem, hogy lassák rajtam a nyugodtságot. A konyhaszemélyzetnek leüzentem, hogy készüljenek pontosan ebédre, nemsokára asztalhoz ülünk. Ötpercenként lementem az égő raktárakba. A hajómérnök jelentette:

— Kapitány ur, minden menthetetlen!

— Egyszerre csak lángok törtek fel a kókuszdióhegyekből és rohamosan terjedtek tovább. Nem telt bele husz perc, a fél hajó égett. Gyorsan kiürítettem az égő részt és mindenkit áttelepítettünk a hajó másik oldalára. Ujra a parancsnoki hidra mentem, már égett alaf tam. A parancsnoki hid vasból épült, de fapadlózattal. A fapadló elégett, alatta a vas rézvörösen izzott és vállámvonallá görbült. A fél hajó összes vasrészei, mint fénylő rudak világítottak az éjszakában, s odalent a tűz egyre terjedt. Volt annyira lelkierőm, hogy asztalhoz mentem az első- és másodosztályú utasokkal. Még táncra is kértem két európai asszonyt, pedig nem szoktam táncolni. Akkor már kiadtam a parancsot az első tisztnek, hogy száraz föld felé tartunk, mostanáig a nyílt tengeren haladtunk előre, sehol nem kínálkozott segítség.

— Jobbra tőlünk egy apró szigetecske volt, olyan malájok lakják, akik ellenséges viszonyban vannak Hollandiával. E szigeten még soha nem kötött ki európai hajó. Választanom kellett, hogy itt pusztulunk el a tengeren, vagy az ellenség Karjaiba futunk. Az utó-

bit választottam, de az oltás oda-
lent fokozott erővel haladt.

Ot rettenetes óra.

— *Ot rettenetes óra alatt tör-
tént az egész.* A tüzet négy órákor
vettük észre és éjfél volt, amikor a
sziget előtt korálzátonyra futot-
tunk. A mentőcsónakokat leenged-
ték és kezdődött az utolsó roham:
az utasok ostroma a mentőcsóna-
kokért. A rettenetes percekben egy
maláji asszonymnak gyermeke szü-
letett, egészséges, erős fiugyerek.
Én voltam az első, aki gratuláltam
az asszonymnak a szerencsééhez. A
felfegyverzett tiszték az utasokat
visszatartották, hogy szerencsét-
lenség ne történjen a tolakodásnál.
Az egyik mentőcsónakot a máso-
dik tiszttel és egy fiatal tengerész-
hadapróddal a szigetre küldtem kö-
vetségbe. Azt tudtuk, hogy a sziget
— Telo Dalam a neve — déli ré-
sze lakatlan, ellenséggel az északi
csucson laknak. Harci készültség-
ben mentek el a követek, harcra ké-
szültünk mi is. — Felszerelésünk
ugyan egy kicsit hiányos volt, mert
minden löporunkat a tűz kiörése-
kor a tengerbe süllyesztettük, ne-
hogy robbanás történjen. Nekem
volt revolverem és néhány golyó a
revolvértáskában. A holland kato-
náknak szuronyuk és a malájja-
knak éles kések, amilyenek a benszü-
ltek használtak.

— Szerencsénk volt a követek
visszajöttek, ellenségeink nem gör-
dítettek akadályokat a partraszállás
elő. A második tiszt telegrafál-
tatott Jávába segítségért. Közben
a tűz is alább hagyott. Másnap
délre jöttek a segítőhajók, de uta-
sainkat nem kellett partra szállita-
ni, mert a tüzet a hajó egyik felé-
re lokalizáltuk, a másik fele épen
maradt.

Magam maradtam embereim-
mel, az utasok visszatértek Jává-
ba és Borneóba, aznap még négy
mentőhajó érkezett. A mi hajónk
súlyosan meg volt sérülve, hat
napig állt még a korálzátonyon,
valahogy rendbe is hoztuk. Hat
nap múlva azután egy kis gőzös
kíséretében visszavezetem Batáviá-
ba. A hajóstársaságtól egy arany-
órát kaptam az emlékezetes éjsza-
káért, az indiai alkirálytól pedig
magas kitüntetést.

Magyarok Indiában.

— Legszebb emléke ez életem-
nek — fejezte be Knegtmans kapi-
tány, majd érdekes dolgokat mon-
dott még el a magyarokról, akik
Indiában élnek.

— Nagyon sokan vannak oda-
lent, főleg orvosok és mérnökök.
A munkájukat mindenki megbecsü-
li. Indiában szeretik a magyaro-
kat. A maláji nyelv roppant köny-
nyű s aki megtanulja, már bizto-
sítva van a megélhetése. A hajós-
társaságnál, ahol alkalmazva va-
gyok, hatvan-hetven magyar hajós
tiszt van, a háború után jöttek. —
Érdekes, hogy csupa báró, gróf és
nemes ember. Batáviában, Borneó

ban, Jávában házuk, autójuk és
szolgaszemélyzetük van, ők ma-
guk a tengereket járják. Sajnos, az
előmenetelben csak a harmadik
tisztségig vihetik fel, a mi törvé-
nyeink szerint már második tiszt,

Veszélyben a város közuti forgalma.

(Az állami kezelésbe vett Acsev.-műhely nem
javítja a kisvasutat. — A város felterjesz-
tése a C. F. R. vezérigazgatósághoz. —
Újabb felszólítás az Acsev. tisztviselőihez.)

Az *Aradi Csanádi Egyesült
Vasutak* állami kezelésbe vételével
rendkívül súlyos helyzetbe került
Arad város közuti forgalma. Az
ACsEV vasuti vonalaival együtt
az állam saját kezelésébe vette az
ACsEV gépjavitó műhelyét is.
Arad város közuti forgalmát lebo-
nyolító mozdonyokat eddig az
ACsEV műhelyében javították. —
Egy miniszteri rendelet kimondja,
hogy az állami kezelésbe vett mű-
helyek *magánosok részére nem
végezhetnek javításokat*, mivel az
aradi helyi vasut magánvállalko-
zásnak számít, az állami kezelésbe
vett ACsEV műhelyek már nem
vállalhatják el a megrongált kö-
csik és mozdonyok kijavítását.
A helyzet ma az, hogy csaknem
az összes kocsik és mozdonyok
javításra szorulnak s ha rövid időn
belül a javítások meg nem történ-
nének, az aradi közuti vasut kény-
telen lenne beszüntetni a közleke-
dést. A közlekedés beszüntetése
elsősorban kereskedelmi szem-
pontból volna káros, mert a helyi
vasut vagonárúknak Arad váro-
sába való beszállításával igen
nagy szolgáltatást tett az aradi ke-
reskedelemnek.

A város vezetősége tudatában
ennek a rendkívül súlyos helyzet-
nek ma sürgős feliratot küldött a
CFR budapesti vezérigazgatóságá-
hoz, amelyben kéri, hogy az álla-
mi kezelésbe vett ACsEV műhe-
lyek továbbra is javíthassák az
Arad város közuti forgalmát lebo-
nyolító mozdonyokat és kocsikat.
A város vezetősége feliratában
megemlítette, hogy az ügy rend-
kívül sürgősségére való tekintettel
a városnak már nincs módjában
a mozdonyok és kocsik javítására
műhelyt berendezni, ezért ha a
vett ACsEV műhelyek visszautasi-
tanák a javításra küldött mozd-
nyokat és kocsikat, a város kény-
telen lenne a közuti forgalmat tel-
jesen beszüntetni. A város vezet-
sége bizonyosra veszi, hogy a
CFR vezérigazgatósága belátja a
súlyos helyzetet és megengedi a
közuti kocsik és mozdonyok javi-
tását az állami kezelésbe vett
ACsEV műhelyekben.

Itt említtük meg, hogy a kerü-
leti vasutigazgatóság, amely már
elseje óta diszponál az ACsEV ál-
lami kezelésbe vett vonalai és an-
nak személyzete fölött, már több
 ízben felszólította az ACsEV sze-
mélyzetét, akik majdnem kivétel
 nélkül még mind szolgáltatást telje-

vagy még magasabb rangú csak
az lehet, aki hollandi állampolgár.
De ha ezt megszerzik, semmi aka-
dálya sincs, hogy Indiában kar-
riért csináljanak a magyar tenge-
részek.

sítenek az állami kezelésbe vett
vonalakon, hogy nyilatkozzék, haj-
landó-e az államvasut szolgálatá-
ba átlépni. Miután az első felszólí-
tások nem jártak kellő eredmén-
nyel, az igazgatóság most ismét
felszólította a még mindig az
ACsEV kötelékében levő, de már
a CFR-nek szolgálatot teljesítő
tisztviselőket és altiszteket, hogy
február tizedikéig nyilatkozzanak
az államvasut kötelékébe való át-
lépést illetően. Ez az utolsó ha-
táridő holnap jár le és akik eddig
nem nyilatkoznak, azokat úgy te-
kinti a CFR igazgatóság, mint
akik nem hajlandók államvasuta-
sok lenni és ezeket a közeljövőben
a szolgálatból elbocsátja.

Jogot és megélhetést.

(Vázsonyi Vilmos beszéde.)

Budapestről táviratozzák, hogy
a demokrata-párt tegnap nagy
politikai vacsorát rendezett, ame-
lyen Hajdu Marcell pártelnök üd-
vözlő beszéde után Rassay Ká-
roly emelkedett szólásra. Kije-
lentette, hogy programjuk, be-
leértve a polgári demokráciához
tartozó pártokat és a szociálde-
mokrata pártot is, az, hogy Ma-
gyarországon ennek a blokknak
a liberálisizmusa jusson diadalra.
A numerus clausus kérdésében ál-
lást foglalt gróf Bethlen István mi-
niszterelnök felfogásával szem-
ben, akinek a kimondott liberá-
lizmusát nem a középuton hala-
dónak tekinteni. A pártegyesüle-
sekről szóló hírekkel kapcsolat-
ban kijelentette, hogy a Rassay-
párt már régen egyesült a de-
mokrata párttal a közös célokért
folytatott harcban. Hogy takti-
kailag is egyesülnek-e, azt majd
a két párt egymás között elintézi.
Az ő pártja egyesül mindazokkal,
akik küzdeni, harcolni és eredmé-
nyeket elérni akarnak. Majd Vá-
zsonyi Vilmos emelkedett szó-
lásra, aki azt hangoztatta, hogy a
legtöbb kérdéssel szolidáris Ras-
sayval. Rassay előtt azért hajol
meg, mert mindig gyönyörködött
az igazi tehetségben. Tiltakozott
a szélsőség vádjá ellen és kijelen-
tette, hogy *ő csak jogot és megél-
hetést akar.*

Az ország érdekében azt
kívánja, hogy ragyogjon fel a sza-
badelvétség napja. Majd Peyer
Károly a szocialisták nevében je-
lentette ki, hogy sajnálattal lát-
ja, hogy a bolsevizmus nem volt
elég a polgárság egy táborban
való tömörülésére. Hangoztatta,
hogy a polgárságnak nem szabad

Kényelemben maradnia. Ha a de-
mokrácia és a liberálisizmus dia-
dalrajutását akarja.

Hóban elakadt vonatok.

(Bucuresti sötétség előtt.)

Bucurestiből jelentik: A vas-
uti közlekedés a nagy hófúvás
miatt teljesen szünetel. A fővá-
rosból ma egyetlen vonat sem in-
dult. A vonalakon a nagy hófúvás
miatt elakadt a timisoarai (temes-
vári) gyorsvonat, a jassyi-con-
stanza gyors, valamint a Simplon
express. A tüzelőanyag szállít-
mányok elmaradása miatt a fő-
várost az a veszély fenyegeti,
hogy a napokban már világítás
nélkül marad. A közuti vasut, vala-
mint a gyárak is kénytelenek
lesznek beszüntetni üzemüket, ha
a helyzet nem javul. A kormány
tegnap szakmunkásokat és kato-
naságot küldött ki a megrongált
vonalakra a pályák helyreállítá-
sa céljából. Bucurestiből tegnap
sem indítottak egyetlen vonatot
sem. A nagy hófúvás óriási káro-
kat okozott a ploesti-charagán
vonalon, Ploesti és Constanza kö-
zött hat vasutról eddig egyáltalán
nem tudnak. Nem tudják azt sem,
hogy a legutóbb indult Orient ex-
press hol akadt meg.

ARADI MIZERIAK.

Sárlenger Aradon.

A következő panaszos sorokat
kaptuk: Nem tudom, hogy a Saar-
vidéken milyen nagy a sár, de alig
hiszem, hogy ott külön pocso-
lyák lennének, mint Aradon. Mi
az? Hogy a Saar-vidéken nincs
is sár? Nem fontos Szerkesztő
Ur. Nem változtat azon a szomorú
ténven, hogy Aradon nyakig ál-
lunk benne. Van ugyan olyan is,
aki ül, ez attól függ, hogy annak
idején hányást kapott magasug-
rásból. Hiába hordunk sárcipőt, a
mikor a hóban térdig járunk és
teljesen felesleges a hócipő, am-
kor sárlengereken kell keresztül-
gázolnunk. Hogy miért viseljük
a cipőket fordítva? mert ilyen
világot élünk. Ugyebár, most téli
évszak van és gyakrabban esik
az eső, mint nyáron. A tőcsák, il-
letve tőcskák olyan sűrűn követ-
keznek egymás után, hogy már
ugy benne vagyunk az ugrásban,
hogy hennünket már nem is lehet
ugratni. Ezenkívül gyakran a
nyakcsigolyánk is veszélyeztetve
van, mert attól kell tartanunk,
hogy távugrás közben elveszít-
jük az egyensúlyt és elvágódunk
a földön. Ha még földre potyog-
nánk, nem fájna annyira, mint az,
hogy a lucskóba esünk. Már me-
gint kifogásolni tetszik a szőren-
det szerkesztő ur! Nem tévedtem,
mert inkább egy csupasz téglára,
mint a mocsokba zuhanni. Szive-
sen lemondok a magam és a töb-
bi szenvedő embertársaim nevé-
ben ezen legujabb téli kirándulás-
ról (a sok eséstől a kezem és a
lábam már kirándult a helyéből),
ha az illetékes tényezők eltünté-
tik az oázisokat, mert amíg ezek
itt diszelegnek a korzó kellős kö-
zepén, nem kis kacsák fognak fű-
rödni a piszoktól fekete tóban,
hanem mi boldog halandók. Már
pedig jobban szeretnénk ezt a szó-
rakozást nyáron gyakorolni a
Maros vízében és a Strandon az
iszapban. Ott legalább akad egy
kis kaland is, de itt a város szívé-
ben ez csak kalandos vállalko-
zás... Tarián

Hogy áll a leu?

Február 9-én fizettek 100 leért:
Párisban 7-95 frankot
Zürichben 2-50 frankot.
Budapesten 1350 koronát
Bécsben 34250 koronát
Newyorkban 46— centet
Brüsszelben 9— frankot
Berlinben 16100 márkát
Londonban 1 font 900 lel.
Belgrádban 50-35 dinárt

Irodalom, művészet.

* **Heti műsor.** Szombat: Arany-
madár. Bemutató előadás. (A és
premier-bérlet.) Vasárnap este:
7 és fél órakor Aranymadár (B
bérlet.) Vasárnap éjjel: 10 és fél
órákor Aranymadár (Bérletszü-
net. Hétfő este: Aranymadár (C
bérlet.)

* **A két szenzációja: Helga Noeris-
son.** Helga Noerisson, a legbájosabb
táncosnő egyetlen klasszikus tánc-
estélye iránt, amely vasárnap este
lesz a Kulturpalotában nagyteremben,
nagy érdeklődés mutatkozik. Helga
Noerisson ma a legdivatósabb tánc-
osnő, aki nemcsak fiatalágának
üdeségével, testének szépségével hat,
hanem táncai a csodával határosak.
A művésznő végigjárta már egész
Európát és mindenütt a legzajosabb
ünneplésben részesítették. Ahogyan
évek előtt a Wiesenthal nővérek,
Kieselhausen Lucy uralták a táncdo-
bogót, éppugy ért most nyomaikba
Noerisson, aki művészetüket már túl
is haladta. Noerisson a legkényezte-
tettebb igényeket is kielégíti, pom-
pás kosztümjei szintén feltűnést fog-
nak kelteni. Abszolút művészi nyújt
azokban a modern táncokban is, me-
lyekben áttetsző lepel borítja csak a
testét. A vasárnapi estélyre a jegyek
még Blochnál kaphatók.

* **Nedbal Operatörök Bucuresztiben.**
Bucuresztből jelentik: A Lengyelvér
című operette hírneves szerzője, Ned-
bal Oszkár odaérkezett, hogy a Ca-
pitol Mare színházban maga diri-
gálja a Lengyel vért, amely operett
a világ majdnem valamennyi operett-
színpadát bejárta. A hírneves zene-
szerzőt meleg ünneplésben részesi-
ték.

* **Ezen érdeklődés nyilvánul meg
a városi színház szombat esti pre-
mierje iránt.** A nagyhatású Zerkovitz
operett, az Aranymadár kerül Ara-
dion bemutatásra. A színház igazgató-
sága a budapesti utasítások szerint és
rendezés nyomán állítja ki a darabot.
Az Aranymadár címszerepét Horváth
Mici alakítja, a többi főszerepet pe-
dig Balogh Böske, Galetta Ferenc
és Bányász István játsszák. Szomba-
ton, vasárnap és hétfő este és vasár-
nap éjszaka kerül színre az operett.
Az érdeklődésre való tekintettel mind
a négy előadást bérletszünetben tart-
ja meg a színház. Egyedül szomba-
ton, a bemutató estélyen maradtak ér-
vényben a premier-bérletek.

* **Steinitzer és Török fényképezési
szalonja** Bul. Reg. Maria No. 16.,
a Pannonia szállodával szemben,
nyitva van reggel 9 órától (a déli
órák alatt is) este fél 7 óráig.

* **Vasárnap délután a Hazudik a
muzsikaszó kerül színre.** A nagy-
szabású operett, sikerét a legjobban
bizonyítja az, hogy eddig huszszor
került színre és minden alkalommal
zsefólásig töltötte meg a közönség a
színházat. A Hazudik a muzsikaszó
vezetőszerzőit Halmos Mici, Galetta
Ferenc, Balogh Böske és Selmecey
Mihály játsszák.

Nagyarányu lopás a Fehér-keresztben.

Az elhunyt ruhátárosnő büne. — Megtalálták a hiányzó értékek egy részét

Szenzációs eredménnyel járt
ma az a bűnügyi nyomozás, a
melvet mintegy két hónapja nagy
eréllyel folyt az aradi rendőr-
ség. A múlt év november 23-iki
lapunkban megemlékeztünk arról,
hogy az aradi Fehér Kereszt ét-
teremben nagyszabású, sorozatos
lopásoknak jöttek nyomára. A lo-
pások gyanuja már egy héttel az-
előtt merült fel, amikor az étterem
egyik alkalmazottja a pincében
huszonhat pár ezüst evőeszközt
talált a homokban elásva. A ven-
dégelő tulajdonosai ekkor valósá-
gnéinek tartották, hogy a tettes már
előzőleg is tüntetett el értékeket
az étteremből és leltározást ren-
deltek el. A leltározás meglepő
eredménnyel járt. Több, mint 100
ezer lei értékű holmi tünt el az
egy év előtti utolsó leltározás óta.
Nagy mennyiségű asztalterítő,
ezüst evőeszköz, tányér és egyéb
értékes holmi tünt el egy év alatt.

Kunzabó és Lovasberényi, a
Fehér Kereszt étterem tulajdono-
sai feljelentést tettek az aradi
rendőrségen, amely azonnal foz-
zákezdett a nyomozáshoz. Való-
színűnek látszott, hogy a lopás-
kat az étterem valamelyik alkalm-
ozottja követte el. A személy-
zet holmijának átvizsgálásánál az
egyik konyhai alkalmazott, Sz. né
kosarában egy inget találtak, a
melyről megállapították, hogy az
étterem egy abroszából készült.
Az alkalmazott vallomása szerint
az inget egy barátjától vásárol-
ta, aki nem sokkal azelőtt lépett
ki a vendéglő szolgálatából. A
rendőrség ez alapon indította meg
nyomozását, amely nemsokára
hírlapontra jutott.

Néhány nappal ezelőtt azon-
ban újabb fordulat állott elő,
a mely szenzációs leleplezésekké
jár. Valaki elárulta Gábor János-
nak, a Fehér Kereszt étterem igaz-
gatójának, hogy az étterem ello-
pott holmijaiból egy családnál kü-
lönböző dolgokat látott. Gábor
János közölte ezt az étterem tu-
lajdonosaival és újabb bejelentés-
re a rendőrség egy detektívet
adott Gábor János mellé. A jelzett
helyen tényleg eredménnyel járt
a kutatás: megtalálták a Fehér
Kereszt étteremből ellopott hol-
mik egy részét. A rendőrség nem
tartóztatta le V. né, akinek laká-
sán a lopott holmik egy részét
megtalálták, mert azok ottlétét az
zal indokolta, hogy elhunyt nő-
vére hagyatékából kerültek foz-
zá az asztalterítő és az evőesz-
közők, eredetükről pedig, mint ál-
lították, semmit sem tud.

V. né nővére M. K. né (a viz-
gált) végleges befejezése előtt
nem akarjuk a teljes nevet kiírni)
férjével együtt az étterem ruha-
tárosa volt. Tisztességes jóra-
való családnak tartották M. K. nékat és
különösen M. K. ról, aki mintegy
7-8 hónap előtt halt el, senkisé-
m tettezi fel, hogy a lopásokról tu-
dott volna. Az azonban már tel-
jes bizonyosságot nyert, hogy a lo-
pásokat az asszony, özv. M. K.
né követte el, aki három hónap
előtt szintén elhunyt. A ruhátá-
ros asszony könnyen hozzáfért az
étterem felszereléséhez és minden
nap cselédjével hazaszállított kü-
lönböző dolgokat, ezüst eszközö-
ket, asztalterítőt. Halála után a
rokonok elvitték lakásáról az ott
talált holmikát és egyik nővérénél
V. nénél a rendőri kutatás több

lopott dolgot fedezett fel. L. né-
nél, M. K. né másik nővérénél
azonban eredménytelen maradt a
kutatás. Állítólag L. né tudomást
szerzett arról, hogy nővérénél,
V. nénél már járt a rendőrség.

A rendőri nyomozás ekkor
újabb irányt vett fel, amely né-
hány napon belül világosságot
derít a rejtélyes ügyre. Gábor Já-
nos éttermi igazgatónak tudomá-
sára jutott, hogy M. K. né cse-
lédje Pecican Zsófia, akivel a lo-
pott holmikát hazaszállította, je-
lenleg Salonta-Maren (Nagyszal-
ontán) egy éjszakai mulatóhelyen
tartózkodik. Ezt szintén bejelen-
tették a rendőrségnek, amely egy
detektívet küldött el Salonta-Ma-
rera (Nagyszalontára), ahonnan
a cselédleányt ma Aradra hozták.
Pecican Zsófia vallomásából most
még rövideesen kiderül, hogy kik
segédkeztek a lopásban, kik vol-
tak közelebbi érintkezésben az
elhunyt M. K. nével és hogy kik-
nél lehet most megtalálni a lopott
holmikát. Annyi bizonyos, hogy
ez az ügy, amelynek eddigi szerep
lői is széles körben ismeretes, még
több meglepetéssel fog szolgálni.

Cukor jött Aradra.

(Drágább a külföldi ár.)

Az utóbbi idők apró megszakí-
tással állandó cukorhiányában ma
némi enyhülés következett be. —
Egyik aradi nagykereskedő cég ci-
mére megérkezett az első külföldi
import-cukor. A romániai cukor-
gyárak termése alig három hó-
napra fedezi az ország egyre növe-
kedő szükségletét. Az erdélyi gyá-
rak közül a marosvásárhelyi gyár
már régebben kiárusította termé-
sét, a botfalvai gyár készletét pe-
dig az állam foglalta le. A ma ér-
kezett első külföldi cukor ára va-
lamivel magasabb a régebbi árak-
nál. Belföldön azonban már nem
lehet a szükségletnek megfelelő
mennyiségű cukrot beszerezni, a
külföldi árakat pedig svájci frank-
ban kell fizetni. Ma tíz vagon cu-
kor érkezett Aradra és ez a cukor
mennyiség két hétre elegendő Ara-
don. Az eddigi 29 leies ár helyett
33 lei a kristálycukor ára a kiske-
reskedői forgalomban. Süveg-cukor
34, kockacukor 35 leibe kerül. A
magasabb árral szemben azonban
a külföldi cukor sokkal könnyebb
és jobb minőségű. Ha a lei emel-
kedésével a svájci frank ára alább
szál, akkor esetleg már a legköze-
lebbi cukorimport után visszaállit
hatók lesznek a korábbi olcsóbb
cukorárak.

Ma megszünt a petroleumbiá-
ny is Aradon, azonban ezt is drágáb-
ban árusítják. Az eddigi 3-65 leies
ár helyett 4-20 leiert árusítják a
petroleumot literenként.

Köteles együttélés.

(Az aradi bíróság ítélete egy ház-
assági perben).

Egy aradi urinó régebben kere-
setet adott be a járásbíróshoz,
amelyben azzal a furcsa kéressel
járult a járásbíróshoz, kötelez-
né a férjét, hogy közös lakásukba
bocsássa őt be. Nagyon terjengő-
sen adta elő a keresetben, hogy
mintegy négy hónapja van meg-
fosztva attól az isten és ember
előtt egyképpen szankcionált jogá-
tól, hogy férje oldalán, helyeseb-
ben férje lakásában éljen. Szept-
emberben — hosszabb betegeske-
dés után — elutazott Budapestre,
ahol orvosi műtétet hajtottak vég-
re rajta. A műtét sikerült, de férje
különböző ürügyekkel egyre kés-
leltette hazatérését. Midőn azután
az asszony — hajtva a vágytól,
hogy férjét, akit egy pillanatra
nem színt meg szeretni, viszont-
lásson, egy téli délelőtt betoppant
rég otthonába, a férje hívősen ad-
ta tudtára, hogy nem érzi többé
magára nézve kötelezőnek a ház-
asság érvényét és kihatósította laká-
sából.

Nem kevésbé érdekesek a
férj indokai, amelyekkel felesége
keresetének elutasítását kérte. Ki-
fejtte benne, hogy a felesége, aki
iránt ő betegeskedése óta bizo-
nyos részvétellel vegyes „jóakarata-
l” egyebet nem érzett és akivel
sem a gyermek, sem a hitvesi vá-
gyakozás kapcsa nem fűzi össze,
legfeljebb tartásdíjat követelhet tő-
le, kermészetbeni ellátást, lakást,
fűtést, világítást azonban nem. An-
nál is inkább, mivel a lakás tulaj-
donjoga kizárólag őt illeti meg.

A bírósági ítélet kötelezte a
„jóakaratu” férjet, hogy 15 nap
alatt végrehajtás terhe mellett bo-
csássa be örökös együttélésre hit-
vestársát, elmarasztalván egyben
a férjet a több száz leinvi összeget
kivevő perköltség megfizetésében.
Az ítélet megokolása szerint mind-
addig, amíg a házasság jogilag
fennáll, a házasság minden konzek-
venciáját is le kell vonni. A férj ál-
laspontja pedig nem más, mint a
házasság konzekvenciáinak merő-
ben jogellenes megtagadása. Te-
kintve, hogy a pörös feleket a le-
gális házasság kötelekeli fűzik egy
máshoz és házassági bontóper kö-
zöttük folyamatosan mincsem, a fe-
leségnek joga van ahhoz, hogy a
férje lakásába vissza térjen, annál
is inkább, mivel a kizáráshoz nem
szolgáltatott okot. A lakás tulaj-
donjogára és a tartásdíj elegendő
voltára való hivatkozás nem helyt-
álló, mivel a szobaforgó esetben
kizárólagosan a házassági intéz-
mény hozzáférhetetlenül szentsé-
ges intenciója az irányadó. Tehát
a feleség nemcsak az állami, ha-
nem a magasabbrendű természeti
jogszolgáltatás rendje szerint is
elvárhatja, hogy „a házasság szin-
helyét képező” otthonában az őt
szerető, vagy, nem szerető férje-
ben lakozzon.

HIREK.

A piac áthelyezése.

(Küldöttség-járás a prefektusnál.)

A piacáthelyezés ügye még mindig nem fejeződött be. Ma délelőtt küldöttség is járt Georgescu János dr. belügyi vezérfelügyelőnél, delegált prefektusnál. Az első küldöttség tagjai: Rozvány Pál mérnök, Szántay Lajos és Tabakovits Emil építészek és Hehs Béla gyógyszerész — memorandumot nyújtottak át a prefektusnak, amelyben kérték, hogy a piacot továbbra is hagyja a Piata Catedraliein (Thököly-téren) De ha ez nem volna lehetséges, úgy a piac egyik felét tegyék át a Piata Avram Iancu-ra (Szabadság-térre.) A prefektus megígérte, hogy a kérelmet elintézi. Nyomban az első küldöttség távozása után az Aradi Kereskedők Körének küldöttsége jelent meg a prefektus előtt. A küldöttség tagjai: Zima Tibor országgyűlési képviselő, kamarai főtitkár, Faragó Rezső bankigazgató, Domán Sándor, a Kereskedők Körének alelnöke, Meer Armin, Szöllösi Zsigmond dr., Halpern Miksa és néhány aradi kereskedő viszont a város érdekeire való hivatkozással szükségesnek tartják a piac visszahelyezését. A prefektus kérte a küldöttséget, hogy alaposan megindokolt kérvényt adjanak be, mert az eddig benyújtott kérelmek indokai nem elég döntő sulyuak. Ha a memorandum a kezeihez kerül, akkor véglegesen dönt ebben a kérdésben.

— A török béke delegáció Romániában. Bucurestiből jelentik: A lausannei török béke delegáció hazautaztában holnap Bucurestibe érkezik és addig ott is marad, amíg az eiszállítására rendelt török gőzös megérkezik Constanzába. A delegáció Konstantinápolyt nem is érintve, egyenesen Angorába megy. Valószínű, hogy Duca külügyminiszter felhasználja a véletlen kedvező alkalmat arra, hogy Izmed basával érintkezésbe lépjen.

— Orosz-német kereskedelmi szerződés. Berlinből jelentik: Krasszin tegnap ideérkezett. Néhány nap múlva Berlinbe érkezik Csicserin is és innen együtt folytatják utjukat Moszkvába, ahol legelőször az orosz-német kereskedelmi szerződést fogják megvitatni.

— Budapest külföldi adósságai. Londonból jelenti a Reuter-ügynökség, hogy a Temps mai számában megállapítja, hogy a londoni bankárok értekezlete nem fogadta el azt a javaslatot, amelyet Budapest kiküldöttei a londoni kölcsönök ügyében eléje terjesztettek. Azt akarják, hogy terjesszék a budapesti adósságok rendezésének általános tervét egyidejűleg az összes külföldi hitelezők elé megvitatásra.

— Különvonat a kisjerei bátra technikai okokból nem indulhat ma. A rendezőség közli, hogy a kiutazni szándékozók csak a délután két órakor induló rendes motorral utazhatnak.

— Vendéglősök és kávéosok a prefektusnál. Ma délelőtt az aradi vendéglősök és kávéosok küldöttsége megjelent a prefektusnál, akit arra kértek, hogy törölje el a kávéházi és vendéglői maximális árakat. A prefektus kijelentette, hogy a kérelmet nem teljesítheti, a jelenlegi árakat azonban revízió alá veszi és a beszerzési viszonyokhoz képest állapítja meg az árakat, de ugyanakkor szem előtt fogja tartani a közönség érdekeit is.

— Husz vagon szenét várnak. Az aradi villanygyárnak ma ismét sikerült annyi szenet kapnia, amennyi az éjszakai és a holnapi világításra elegendő. Ma éjszaka husz vagon szén megérkezését várják Aradra és ha valami előre nem látott körülmény nem akadályozza meg a szénvagonok befutását, a villanygyár hosszabb időre el lesz látva szénrel.

— Felkelés Albániában. Szófiából jelentik: Tizezer albán felkelő Pjera felé vonult. Az albán kormány két tartalék-ezredet mozgósított.

— Budapestet árvízveszedelem fenyegeti. Budapest. A magyar főváros lakosságát árvízveszedelem fenyegeti. Ma délelőtt 645 centiméter volt a Duna áradása és azóta folyton árad úgy, hogy ma délután 30—35 centiméterrel emelkedett a víz. A lakosság körében nagy az izgalom. Bécsben és Pozsonyban a Duna vize jelentékeny mértékben apadt.

Együttesen a törökök ellen.

(Dezavualták lord Cursont. — Szövetséges hajóraj Szmirna előtt.)

Szmirnából jelentik: A Curacao és Calypso nevű angol hadihajók megérkeztek, hogy esetleges antant-akcióban segítsenek. A kikötőben horgonyoznak a Resoluta és Empress of India hadihajók, két angol cirkáló, négy amerikai torpedóromboló, egy francia cirkáló, egy francia torpedó- és ágyunaszád, egy-egy olasz és hollandi cirkáló. Ezekkel a hajókkal a szövetségesek védekezhetnek, ha a törökök megkezdik az ellenségeskedést.

Londonból jelentik: Megerősítést nyert az a hír, hogy Anglia és Franciaország a törökökkel szemben együttesen járnak el. Amerika is csatlakozott a Szmirnába küldött tiltakozó antant-jegyzékhez.

Párisból jelentik: A törökök elutasították a szövetségesek amakívánását, hogy a szmirnai katonai parancsnok rendeletét visszavonják. Francia diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a törökök nem mennek odáig, hogy a szövetségesek kénytelenek legyenek megkezdni Szmirna bombázását.

Szmirnából jelentik, hogy a francia konzul a szmirnai francia kolóniát a Pierre Loti nevű hadihajóra és egy másik francia cirkálóra szállíttatta. A franciák szmirnai távozásából arra lehet következtetni, hogy számolnak az ellenségeskedések megkezdésével, amely ezuttal a törököket az antantsapatokkal is szembeállítja.

Londonból jelentik: Izmed pasha azért tagadta meg a békeszerződés aláírását, mert Törökország és Szovjetország között titkos egyezmény van, amely szerint Törökország nem köthet békét Oroszországgal nélkül.

Konstantinápolyból jelentik: A szövetségesek valamennyi hadihajója a szmirnai kikötőben maradt. Eddig semmiféle összeütközés nem történt. A szövetségesek utasították a szmirnai kikötőben levő hadihajókat, hogy fegyveresen akadályozzák meg esetleges eltávolításukat. Számos angol hadihajó utban van Szmirna felé.

Berlinből jelentik: Csicserin a Berliner Tageblatt munkatársa előtt kifejtette, hogy mivel a törökök a lényeges kérdésekben engedtek az angoloknak, nincs kizárva, hogy különbözék jön létre közöttük. A meggyőzés csak azokban a gazdasági kérdésekben nem jöhet létre, amelyek Franciaországot Angliánál jobban érdeklik. Csicserin szerint a tárgyalás a kormányok között a kiűszálás mögött folyik.

— Román irodalmi délután. A vasárnap, e hó 11-én rendezendő VII-ik román irodalmi délutánon ismét érdekes és változatos műsor várja az érdeklődő közönséget. Georgescu János prefektus kérelmére dr. Hatnas szenátor vasárnap Aradra érkezik és az irodalmi délutánon a „Köznyomorról” tart igen érdekes előadást. A szabadelőadást Lipovan Athanaz segédtanfelügyelő dalárdájának énekszámai előzik meg, utána pedig Lázár Médy aradi urleány zongorajátéka következik. A rivós műsor zárószámaként Stamatiad Sándor Aradon élő jeles költő saját költeményeiből tart felolvasást. A szünetben három kosztümöt sorsolnak ki. A sorsolás tiszta jövedelmét a könyvtáralap javára fordítják.

— Házasságok. Spitzer Vilmos és Róth Gizi Bécsben házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Weigel Rudolf és Krebsz Gizi ma délután 5 órakor tartják esküvőjüket a róm. kath. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Kereskedő kertészek és virágkereskedők e hó 10-én, szombaton tartják női és férfi szépségversennyel egybekötött táncestjüket a Fehér Kereszt nagyteremben. Szépségversenydíjak Somló Testvérek cég kirakatában megtekinthetők.

— ATE. műsoros-estéje február 25-én a Fehér Kereszt-ben. Nagyszabású előkészületek folyamatban.

— Vallásos est az evangélikus templomban. E hó 11-én, vasárnap délután 5 órakor az aradi ág. hitv. evangélikus templomban szavalattal és karénnel összekötött vallásos est lesz. A szent beszéd az evangéliumok alapján Jézus-férfikoráról és fellépéséről fog szólni.

— Halálos ítélet vár a bolgár ex-miniszterekre. Szófiából táviratozzák, hogy a szobranje megszavazta a kormány javaslatát, amely azoknak a minisztereknek és főtisztviselőknek a bűnösségét mondja ki, akik az 1918. évi katonai felkelést elnyomták. E törvényjavaslat értelmében a szobanforgó volt miniszterek és főtisztviselők hazaárulást követtek el és ezért halálbüntetés érheti őket. A katonai lázadás abban állott, hogy 1918. szeptember havában, a bolgár frontnak Dobropoljénél történt átörése alkalmával a katonaság egy része Radomirnál kikiáltotta a paraszt-bolgár köztársaságot, elnökül pedig Stambulinszkyt választották meg és Daskaloff jelenlegi belügyminiszter a forradalmi hadsereg főparancsnokává lett, aztán Szófia ellen indultak, hogy Ferdinánd királyt foglyul ejtsék. Vladajánál azonban a királyhű csapatok szétverték a lázadókat. Ezeknek és vezéreiknek amnesztiát adtak, most mégis bosszút akarnak állani.

— Kérjünk kifejezetten „Olla” gummit

— Egy aradi iparos tragédiája. Ma reggel arról értesítették az első kerületi rendőrséget, hogy a Strada Vantului (Szel-utca) egyik házában egy 50 éves aradi mechanikus megőrült és veszélyezteteti a környékbeli lakosokat. Schiopu rendőrtiszt intézkedésére a mentők beszállították a közkórházba az elmebeteg mechanikust.

— Perzsaszövegsvév-tanfolyam. A minden oldalról megnyilvánuló kívánságoknak eleget téve, a perzsaszövegsvévés híres mesterei, székelek, egy új tanfolyamot rendeznek a Fehér Kereszt szálloda egyik szép helyiségében, II. em., saját különrendszerű szövegsvévükön, melyen nagy anyag- és időmegtakarítás érhető el. Ajánljuk a hölgyeknek, használgat ki az alkalmat, hogy ezt a hasznos, szép munkát igazi művészekről sajátítsák el. Beiratkozni Weisz és Benjamin cégnél lehet. Ugy anyag, mint szövegsvév a tanfolyam hon 12-én kezdődik és három hétig tart.

— Új Jumper könyvek megjöttek. Kelet-hirlapiroda.

— Tánciskola. Gencsyné új kezdő és haladó táncolont kezd február hóban, melyre a beiratkozások megkezdődtek lakásán, gróf Károlyi-u. 7. sz., vagy tánctermében, a Fehér Kereszt-ben esténként.

— Dohnányi Ernő óriási sikere Londonban. Londonból jelentik: Dohnányi Ernő február 3-án kezdte meg hangverseny-sorozatát London legnagyobb hangversenytermébe. Dohnányi egyforma sikerrel mutatkozott be mint zeneköltő és előadó-művész. Először Beethoven C-moll hangversenyét játszotta, majd néhány eredeti variációval szerepelt. A sajtó megállapítja, hogy felépése a londoni zenei évad legnagyobb sikere. A Morningpost hosszabb cikkben méltatja a Dohnányi kompozíciójában megnyilvánuló pompás humort, mely valóságos ritkaság a modern zeneszerzőknél. A Times megállapítja, hogy Dohnányi kompozíciói kincsházai a zenei ötleteknek, melyek egy szellemes vigjáték fényes ötleteinek illuzióját keltik a hallgatóságban. Zeneje a zenei humor kifejezésének gazdag skálája a finom gunytól a tuláradó vigságig. A Westminster Gazette szerint Dohnányi a nap hőse, rövidesen briliáns kompozícióinak valamennyit be kell mutatni az angol főváros közönségének.

— A csalálatlan módszer. Minden esztendőben akad egy-két ember, aki felfedez az örökkön járó gépet és egy-két játékos, aki csalhatatlan módszert eszel ki, amellyel feltétlen bizonyossággal el lehet nyerni a montecarlo-i játékbank minden pénzét, ami kártyás minnyelven annyit tesz, hogy „spregéli” a roulette-bankot. Rendszeren úgy szokott történni, hogy odahaza kipróbálják a csalhatatlan módszert s ha a kísérletek beváltak, egész konzorciumok alakulnak, alkalmi betét-társaságok s a temérdek

pénzzel a feltaláló kirándul Monte-Carlóba, a gyakorlatban is tönkretenni a játékbankot. Amde künn a csalhatatlan módszer rendszeren nem válik be. Rendszeren a bank bírja tovább szusszal. Az idén Luigi Ferrero genovai gyáros rándult át Monte-Carlóba az ő nagyszerű, bevált csalhatatlanságával. Aztán elvesztett nyolcvanezer aranyfrankot. Aztán föbelőtte magát. Az ő módszere se volt csalhatatlan. És nincs is csalhatatlan módszer. És nem is lesz.

— Arcybasev megvakult és megsiketült. Egy Moszkvából keltezett berlini híradás szerint Arcybasev, a híres orosz író, a Szanin, Szenvedély és féltékenység című műnek szerzője tuberkulózis következtében megvakult és megsiketült. A moszkvai jelentés azzal zárul, hogy az utóbbi évtized egyik legolvasottabb íróját az éhhalál fenyegeti.

— Rendőri hírek. Radován Miklós feljelentést tett a rendőrségen, hogy cselédje különféle ruhaneműket lopott tőle. — Delimán Sándortól több pár férficipőt loptak. — Patruc Mór feljelentést tett, hogy udvarából az éjszaka egy tehenet elhajtottak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Az orvos betörői.

(Cselédek tolvajbandája.)

Dr. Hermann Károly aradi orvos lakásán a napokban betörők jártak. A vakmerő tettesek feltörték egy ládát, amelyben nagyértékű ékszerek és különféle értékes tárgyak voltak. A ládát kiürítették és megszöktek. A betörés fényes nappal igen titokzatos körülmények között történt. A betörés idején mindenki a lakásban tartózkodott és senki sem vett észre gyanús dolgot. Károsult feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást. Elsősorban kihallgatták a cselédleányt, aki a betörés színeje mellett lévő konyhában tartózkodott. A leány vallomása szerint nem látott és nem hallott semmit. Azonban a cselédleány költekezése miatt gyanúsá vált. Ismét a rendőrségre idézték, ahol a kereszt-kérdések súlya alatt beismerete, hogy a tettet két társnőjével együtt ő követte el. A rendőrség a vallomás alapján letartóztatta Hegedűs Julis, Jakab Elza és Kovács Erzsébet háztartási alkalmazottakat, akik egy alkalmas pillanatot felhasználva feltörték a ládát és kirabolták. A két bűntárs a lopott holmival megszökött és dr. Hermann cselédje, aki arra vigyázott, hogy a betörőket működésükben ne zavarják, mintha semmisen történt volna, ott maradt. Este találkoztak és megosztották a rablott értékeken. A további nyomozás megállapította, hogy a letartóztatott három nőnek nem ez az első esete. Több ízben dolgoztak így együttesen és a lopott holmikom

megosztották. Egyelőre csak azt sikerült kinyomozni, hogy ők követtek el Weisz Károly aradi kereskedőnél is betörést. A rendőrség

Két város katasztrófája. Hatalmas földrengés a Sandwich-szigeteken.

Szükszavu római távirat jelentette, hogy a firenzei szeizmografikus műszerek rendkívül erős földrengést jeleztek.

A budapesti földrengést jelző készülék olyan arányúnak jelezte a római táviratban jelentett földrengést, amely erejében és így kétségtelenül pusztító hatásában is, túltett a messzinai katasztrófát előidéző rengésen. Erre vonatkozólag budapesti tudósítónk beszélt Kövesligethy Radó egyetemi tanárral, akitől a következő felvilágosítást kapta:

— A firenzei táviratban jelentett földrengést a mi műszereink is jelezték. Ezen jelzés alapján a katasztrófa színeje 8200 kilométer távolságra van Budapesttől. A tíz kilengése alapján, a mely tíz centiméter volt, borzalmas arányú katasztrófa történhetett, valószínűleg nagyobb a messzinaiál is.

ség a női betörő társaság bűnlajstromának összeállítását után át kíséri az elfogottakat az ügyészség fogházába.

Tíz centiméteres kilengés még ulig fordult elő. A katasztrófa színejét megállapítani természetesen nem lehet és csak feltevésként jelzem a földrengés színejeül Japánt, vagy Délamerikát, esetleg ennek chilei partvidékét.

Londonból jelentik: A Sandwich-szigeteken, a lapok newyorki jelentése szerint, nagy földrengés volt, mely óriási pusztítást okozott. Ugyanakkor a partokon szökőár pusztított végig. Sok ház összeomlott, több hid leszakadt, két város majdnem egészen rombadőlt. Az áldozatok számát még nem tudták megállapítani. Szamoával az összeköttetés megszakadt. A Lassen nevű kaliforniai vulkán működésben van.

Öt éves megszállás.

(Mussolini mégis közvetít.)

Essenből jelentik: A megrongált telefonvonalak száma igen nagy. Ezért a franciák elhatározták, hogy a közvetlen telefonforgalom lebonyolítására kábelt építenek.

Rómából jelentik: A Messagero értesülése szerint a francia gazdasági annexió a Ruhr-vidéken előreláthatólag öt évre terjed.

Essenből jelentik: Reckenweilertől a franciák bejebb nyomultak a Ruhr-területen, mert megtudták, hogy a hermel és wannei pályaudvarokon szénvontatók állnak megrakva, hogy Németország meg nem szállott részébe induljanak. A franciák a két pályaudvart megszállták, az egyiket öt, a másikat kilenc szénvontatót foglaltak le.

Bécsből jelentik: Az Achtuhrblatt közli, hogy Mussolini és Benes elvállalták a legújabb közvetítést a Ruhr-ügyben. Hírlik, hogy a két államférfi Poincaré és Cuno elé már javaslatot is terjesztett.

Párisból jelentik: A francia külügyminisztériumban kijelentették a sajtó képviselőinek, hogy a hét végére várják, hogy a berlini kormány kiadja a jelszót az általános sztrájkra a megszállt területen. Ez azonban nem találja kétségkívül a megszálló hatóságokat. A brüsszeli kormány még az eddigiekénél is szigorúbb rendszabályokat követel. A Mosel departement-ban Offenburgban és Appenweilerben kitört a postás- és vasutas-sztrájk és így a nemzetközi vonatok megálltak. Az essen-i kerületben a közlekedési helyzet javult. A vonatok kibocsátásának tilalmát megszüntették és a rakodási tilalmat ma feloldották.

Harc a Csála-telep földjeiért.

(Aradi földesgazdák küldöttségjárása. — Kik kapják meg a legelőt?)

Ma délelőtt az aradi földműves gazdák küldöttsége jelentkezett dr. Angel István polgármesternél. A küldöttség vezetői azzal a kéréssel fordultak a polgármesterhez, hogy az agrárbizottság által kisajátított csálai legelőket hagyják meg azok részére, akiknek a bizottság a földeket kisajátította. Ennek a különös kérésnek a következő érdekes előzményei vannak.

Néhány nappal ezelőtt az aradi állattartó gazdáknak egy küldöttsége jelent meg Georgesca János prefektus, belügyi vezérfelügyelőnél. A küldöttség tagjai elmondották, hogy az agrárbizottság a csálai erdő mellett levő 180 hold legelőre alkalmas területet kisajátította és a kisajátított földeket átadta a lippai erdőgazgatóság tisztviselőinek. Az erdőgazgatóság tisztviselői természetesen saját maguk nem művelhetik a földeket és ezért elhatározták, hogy 15 vagy husz aradi gazdának adják bérbe. A küldöttség vezetői tiltakoztak az ilyen intézkedés ellen és bejelentették a prefektusnak, hogy ha az agrárbizottság nem adja vissza a 180 hold földet legelő céljaira, akkor kénytelenek lesznek jószágállományu-

kat eladni a legelőhiány miatt és ez Arad város állatgazdaságát súlyos válságba döntené. A vezetők kérték a prefektus intézkedését arra nézve, hogy a lippai erdőgazgatóság tisztviselői részére az agrárbizottság más helyen sajátítsa ki földet, mert Arad megyében sok olyan földterület van, amely nem bír olyan rendkívüli fontossággal az állattartás szempontjából, mint az aradi Csála-telep földje. A küldöttség tiltakozott az ellen, hogy az erdőgazgatóság tisztviselői bérbe adják ki a kisajátított földeket. A prefektus a város vezetőségét biztatta még az ügy megvizsgálásával.

A ma délelőtt megjelent küldöttség a prefektusnál nyilvánított kérelemmel szemben azt akarja elérni, hogy az agrárbizottság intézkedésén ne változtassanak és a polgármester ebben az irányban tervben előterjesztést Georgesca János prefektusnál. A küldöttség tagjai ugyanis érdekelve vannak a lippai erdőgazgatóság tisztviselőinél, mert ők szándékoznak bérbevenni a kisajátított 180 hold területet. Dr. Angel István polgármesternek még nem volt alkalma az ügyet felülvizsgálni és így a kérés felett a döntést későbbre halasztotta.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Február 9.) Dollár 214, márká 0.01, szokol 6.25, dinár 2.10, francia frank 13.50, magyar korona 0.08. Kifizetések: Budapest 13, Bécs 330, Berlin 75, Páris 6.30.

Zürichi nyitás. (Február 9.) Berlin 0.0162.50, Newyork 53325, London 2492, Páris 33, Milano 25.70, Prága 15.85, Budapest 0.2025, Belgrád 4.95, Varsó 0.0150, Bécs 0.0075, bélyegzett 0.0075.

Zürichi zárlat. (Február 9.) Berlin 0.0162.50, Amsterdam 210.25, Newyork 533.25, London 2492, Páris 33.20, Milano 25.70, Prága 15.85, Budapest 0.20.25, Belgrád 4.95, Bucuresti 2.50, Varsó 0.0150, Bécs 0.0075, bélyegzett 0.0075.50.

Bucurestii tőzsdezárlat. (Február 9.) Kifizetések: Páris 13.05, Berlin 0.0065, London 990, Newyork 210, Milano 10.40, Zürich 40, Bécs 0.0030, Prága 6.38, Budapest 0.08.50, Valuták: Márka 0.00105, angol font 980, francia frank 13.20, svájci frank 39, lira 10.20, dinár 1.85, dollár 208, osztrák korona 0.0030, magyar korona 0.07, szokol 6.10.

Budapesti devizaközpont jegyzése. (Február 9.) Napoleon 9900, angol font 12.335—12.625, dollár 2626—2735, francia frank 163—173, líra 127.50—133.50, márká 0.09—10, osztrák korona 0.0370—390, leu 12.50—13.50, szokol 7850—8250, svájci frank 491—515, dinár 24.50—26.50, lengyel márká 0.07.50—8.50, léva 15.50—16.50, hollandi forint 1040—1075.

Bécsi hivatalos zárlat. (Február 9.) Prága 2115, Belgrád 650, Budapest 26.90, Varsó 1.98, Milano 3440, Bucuresti 342.50, London 333250, Newyork 71350, Páris 1470, Zürich 13375, Berlin 2.35.

Budapesti értéktőzsde nyitás. (Február 9.) Salgó 66500, Rima 9900, Délvasút 8200, Kőszén 178000, Államvasút 126500, Cukor 840000, Olaj 11000, Ganz-Danubius 1.260.000.

— Bevonják a magyar husz-, tíz- és ötkoronás bankjegyeket. Budapestről jelentik: Február ötödiktől a postatakarékpénztár által kibocsátott husz-, tíz és ötkoronás bankjegyeket bevonják és valószínűleg még e hónapban teljes értékben be váltják.

Viseljen sok előnye miatt

PALMA

kaucsuk cipő-sarkot és cipő-talpat

Radio Hirdetési Iroda 2987/a. sz.

12748

Magyar iparpártolás.

(Munkásvédelem a magyar nemzetgyűlésen.)

Budapestről táviratozzák, hogy a nemzetgyűlés mai ülésén a sütőipari munkáról szóló törvényjavaslat tárgyalásán Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter ismertette szociálpolitikai programját. Kijelentette, hogy Magyarországon a munkásvédelem terén a haladás lassu ütemben történik és ennek az az oka, hogy az ország elsősorban agrárország. A régi Magyarország területén 13 millió agrár lakossal szemben 3.400.000 volt az iparral foglalkozó lakosság lélekszáma. Most a helyzet bizonyos mértékben megváltozott, mert az östermekéssel foglalkozó lakosságból 13 százalék maradt meg, míg ezzel szemben az iparból 45 százalék. Ez bizonyos eltolódásokat idézett elő. A megváltozott helyzetben is minden igyekezetet arra fordítja hogy az ipart, amelynek a létfeltételei megvannak, megalkossa. Iparködni kell, hogy ezzel kapcsolatban a munkásvédelem terén is haladás történjék. A haladás csak fokozatosan történhetik és egyelőre szerinte nem lehet egyes külföldi példák után nagyarányu szociálpolitikát csinálni. A nemzetgyűlés legközelebbi ülése elé fog kerülni a nők és a fiatalok munkásvédelméről és az ipar felelősségi törvény módosításáról szóló törvényjavaslat.

Mozi.

* Ezer és ezer ember csodálta azt a megkapóan nagyszerű Dorian-filmremekét, amely most perog az Apolló vásznan, amely valósággal lázba hozta a mozikedvelő közönséget. Hallatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg a Sodoma és Gomorha iránt s külön említést érdemel az a feledhetetlen színészi játék, amelyet különösen Lucy Doriane és Varkonyi Mihály, a világhíres filmvészek produkálnak, valamint az a

csodálatos összhang, ami színészi játék, rendezés, díszletek és a cselekmény izgalmas felépítése között vannak. Különösen ebben a részletben nyilvánul meg Kertész Mihály rendezői zsenialitása, invenciója, fantáziája, amellyel — persze milliók és milliók árán — Sodoma pusztulását megalkotta. A hatalmas Dorian-film még szombaton, vasárnap és hétfőn látható az Apollóban.

* Absinth a címe annak a nagyhatású amerikai filmdrámának, amely pénteken kerül bemutatásra az Urániában. Pompás, érdekesítően tragikus történet, amely izgalmasan rohanó jelenetek során át teljességgel lenyűgözi a néző idegeit megfigyelés is. Ursus, a természet vad gyermeke a főhőse a történetnek, aki a maga hatalmas erejével, jószágos, becsületes szívével száll szembe a rettegett banditákkal, akik még a gyilkosságtól sem riadnak vissza. Kemény küzdelem, élet-halál harc indul meg s bizony a banditavezér sokszor majdhogyan nem győzi Ursust, aki nek azonban végül mégis sikerül végleges diadalt aratni és bíróságra juttatja a banditavezért. A pompás drámai film még szombaton és vasárnap kerül csak színre az Urániában.

TUNGSRAM

A LEGTARTÓSABB ÉS TOKELETES LEGGAZDASÁGOSABB ÉS VILÁGÍTÁSI

A legolcsóbb
könyvek a

Népkönyvtár

könyvel. Az 1-ső szám „POR”
címmel oszloptörökön jelenik meg.

Ára: 6 Lei.

Szabolcsi Lajost felmentették.
(Avarffy Elek és a zsidó-kérdés.)

Budapestről jelentik: Emlékeztet még Szabolcsi Lajosnak, az Egyenlőség szerkesztőjének, az a sajtópere, melyet az aradi származású Avarffy Elek volt nemzetgyűlési képviselő indított ellene, mert „Avarffy hazudik” című vezércikkében hazugságnak nevezte Avarffynak azt az állítását, mellyel ez a Nemzeti Ujság 1921. január 6-iki számában a hősi halált halt zsidó vallású katonák számát ötszázra becsülte. A törvényszék előtt lefolyt bizonyítási eljárás során a Központi Statisztikai Hivatal Szabolcsi állítását megerősítette és ezért a törvényszék Szabolcsit felmentette. Csupán egyrendbeli becsületsértés vétségében mondotta ki büntetésnek, mert azt írta Avarffyról, hogy családi neve azelőtt Huzli volt.

Az ügy tegnap a táblán Degré Miklós curiai bíró tanácsosa elé került. Ballagi Ernő dr. védő kifejtette, hogy a „Huzli” című cikk tekintetében a törvényszék szabályszerű magánindítvány nélkül hozott ítéletet és kérte az ítélet ezen részének elvukés címén való megsemmisítését. A statisztikai hivatal adatainak bírálatában rámutatott arra, hogy az teljesen megegyezik Kovács Alajos magánstatisztikájával.

Szabolcsi Lajos is felmentését kérte. Az ügy — ugymond — nem az ő személyes ügye, hanem a magyar zsidóság, melyet a hazafiainak főbenjáró vádjával illettek. A tábla Szabolcsit a becsületsértés vádjá alól is felmentette. A főmagánvádló semmisségi panaszt jelentett be.

— Francia ékszerész és magyar grófnő házassága. Párisból kapta a hírt a Neues Wiener Tagblatt, hogy az ottani felső tízezrek társaságában általános beszéd tárgya Cartiernek, a többszörös milliárdos párisi ékszerész-drágakereskedőnek válása és új házassága. Cartier első felesége a párisi szabókirálynak, Worthnak leánya, akitől el akar válni, hogy nőül vehessen egy Almásy grófnőt. A válópör már vége felé jár és az esküvő már legközelebb megtörténik. Cartiernek Párisban nagyszerű palotája, a főváros környékén gyönyörű nyaralója és parkja, a spanyol tengerparton pompás kastélya van. Almásy grófnőről azt írják a párisi lapok, hogy egyik legmeghittebb barátja Zita exkirálynénak és lelkes karlista.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF
fől.
Cenzorát:
Dr. V. MARCOVICI

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítják.
Minden szó hirdetési ára 1 lev.
Vastagabb betűvel 2 lev.
A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel.
Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
A legkisebb hirdetés ára 10 szög 10 lev.
A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

„IGAZ BARÁT” jelgére levél van kiadva, kérem átvenni. 645

Alkalmazás.

URADALOM keres április 1-re bognár-mestert. Megkereséseket kiadóhivatalba kéreknek. 611

SZOLID, megbízható német nevelőnőt keresek egy éves fiú és nyolc éves lányka mellé azonnali, esetleg február 15-iki belépésre. Személyes bemutatkozás szükséges. Cím a kiadóhivatalban. 684

FŐZNI TUDÓ tisztességes leány, mindennek kerestetik. Str. 29. Decembrie (Hasszinger-utca) 5. 644

UTAZOI állás betöltésére vállalkozik regátban ismerős, agilis fiatalember. Cím Wallinger hirdetőjében. 13189

FAESZTERGÁLYOS SEGÉDEK állandó munkára kerestetnek. Stiaszay Kaptafagyár, Arad. 655

KIFUTÓ FIÚ, 16 fizetéssel nyomdánkban alkalmazást nyert.

JÓLFOZÓ szakosnő jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cím a kiadóban. 4000

Vétel és eladás.

EZÜST leveses kancsák, tejmerítő kanál, kis szmirna szőnyegek, villany szamovár, bronz falidiszek, dísztárgyak, majolika, asztal, talpas poharak, függönyök stb. eladók. Strada Consistorului (Bethyány-utca) 23. sz. I em. jobb. 1000

FŐZNI VALÓ sárgarépa és valódi mátkai dugbagyma eladó. Str. Marasesti 6. szám. 652

PERZSASZŐNYEG futó 3 méteres 12.500 Leiert, szmirnaszőnyegek 5000 Leitől felfelé, konszoltúkrók, rövid zongorák, vaskassák eladók. „Uranus” iroda. fűpostával azemben. 13001

OLASZ mesterhegedő, új gyermekkoosik eladók. Gyermekkoosik javítását, festést, gumvizást, fedél készítését vállalom. Str. Bolinteanu (Arany János-utca) 1. Fűrészgár mögött. 654

KESZ párna vagy toll megvételre kerestetik. Cím Wallinger hirdetőjében. 13189

KOMPLETT HÉT LŐRŐS CSÉPLŐGÉP ÉS GARNITURA Glogovaton 6. számú házban eladó. 13189

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perza és szmirnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

MINDENNEMŐ ÉKSZERT, gyöngyöket, legmagasabb árban vesz Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássytér) 20. 12021

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keressük antik butorokat, perza szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázakat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

Fornérgyár és Keményfatermelő Részvénytársaság bizományi raktára Arad

Plata Pievai (Arpád-tér) 2. Legolcsóbb és legjobb fornérbeszerzési forrás. Vásárol állandóan: Jávor, hárs, kóris, cseresznye, gyertyán és diófáronkóket.

Telefon 151. Mindenfajta nyomtatványokat Telefon 151.

a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig
izlésesen, jutányosan és gyorsan készít

az „Aradi Közlöny” nyomdája
Acsev-palota Acsev-palota

EGÉSZSÉGES BURGONYA kapható „Doina” cégnél. Strada Crisan (Karolina-utca) kisposta. 638

HASZNALT OLIM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Ingatlan.

MODERN ház 3 szobás lakással eladó. Cím a kiadóban. 632

SAROK HÁZ három egy szobás és egy két szobás lakással eladó. Üzletnek igen alkalmas. Str. St. O. Iosif (Bajza-utca) 12., Mosóty-telep. 647

STR. OITUZ (Illés-utca) 86a. számú ház eladó. 648

STR. COSBUC (Wesselényi-utca) 18. számú modern magánház eladó. 653

Üzletek.

JÓ MENETELŰ élelmiszer üzlet Italmérésrel, más vállalkozás miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 650

Ellátás.

FIATAL házaspár elsőrendű uricsaládnál teljes ellátást keres. — Ajánlatokat „Gyáros” címen Wallinger hirdetője továbbít. 13188

ISKOLAS kisleánynak uricsaládnál teljes ellátást keresek. Cím Wallinger hirdetőjében. 13189

SZOLID otthonnal rendelkező fiatal urhölgynek teljes ellátást keres iparos fiatalember. Cím: Wallinger hirdetőjében. 13189

Különféle.

EZERJÓFŰ gyomorellér, pártatlan hatásu szer gyomor és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuvtottság, emésztési zavaroknál, Dr. Földes gyógy szertár Aradon. 10831

Órásüzlet

Aradul-nou (Ujrad) főutóján, biztos existenciát nyújt, szerzőkkel, nagy vevőkörrel elhalmozás folytán azonnal eladó. — Bővebbet: 649

Gráf Sándor

építésznél, Arad, Str. Ioan Calvin No. 12.

Arlejtési hirdetmény.

Clubul „Gloria-CFR.” a sporttelepén lévő buffet bérbeadására arlejtést hirdet. Ajánlatok zárt borítékban február 20-ig nyújtandók be. Bővebb felvilágosítást ad Ferdinánd György titkár, Strada Horia No. 1. (volt Első Magyar helyiség.) 646 Elnökség.

Ügyes, a pamut festésben jártas

festőt

felvesz helybeli iparvállalat. Cím a kiadóban. 651

„Chrysantheme” virágszalon és magkereskedés

Üzlet: Strada Eminescu 41. szám. (Vadászkürti szállóval szemben.)
Kertészet: Calea A. Vlaicu (Astra motorgyárral szemben.) Élt és művirágok, németországi magvak jutányosan kaphatók. 18745